

HOMILIE MGR. JOHAN BONNY, BISSCHOP VAN ANTWERPEN HOOGFEEST VAN KERSTMIS

Onze-Lieve-Vrouwekathedraal Antwerpen
25 december 2014, Middernachtmis

Jes. 9, 1-3,5-6

Tit. 2, 11-14

Lc. 2, 1-14

Broeders en zusters,

De geboorte van Jezus verliep volgens het Evangelie van Lucas in de rand van de samenleving. Maria en Jozef waren onderweg om deel te nemen aan de volkstelling van keizer Augustus. Die volkstelling had een soort van volksbeweging op gang gebracht. Allen begaven zich naar hun stad of dorp van oorsprong. Maria moest, samen met Jozef, van Nazareth naar Bethlehem trekken, een tocht van ongeveer 110 kilometer. Dat was geen korte en gemakkelijke wandeling. Zeker niet voor Maria die hoogzwanger was. Mede door die lange voettocht vond de geboorte van Jezus nogal onverwacht plaats. Jezus werd onderweg geboren. Zijn ouders konden zijn geboorte niet voorbereiden zoals ze thuis zouden gedaan hebben. Bovendien bleven vele deuren voor hen gesloten. Beter dan een stal of een grot hadden ze niet meer kunnen vinden. Ze stelden zich tevreden met wat ze vonden. Gelukkig waren ze niet heel alleen in de buurt. Er waren nog wat herders in het veld aanwezig, die tijdens de nacht de wacht optrokken bij hun kudde. Zij kwamen als eersten zien wat in die stal of grot gebeurd was. Ze vonden wat ze daar niet verwacht hadden: een moeder met haar pasgeboren kind. Was Jezus in een paleis of een hotel geboren, dan hadden deze herders Hem nooit als eersten kunnen zien. Dan waren ze buiten op het plein moeten blijven, of voor de ingangspoort, op een veilige afstand. Dan hadden zij pas als laatsten over de geboorte horen spreken, wanneer ze met hun kudde weer thuis waren gekomen. Nu, in het nachtelijke herdersveld van Bethlehem, zijn zij de eersten om het grote nieuws te vernemen en het met eigen ogen te aanschouwen.

Vele jaren later zou Jezus iets zeggen over *'laatsten die de eersten zullen zijn, en eersten die de laatsten zullen zijn'* (Lc. 13,30). Dat woord van Jezus ging met Kerstmis voor de eerste keer in vervulling. Herders die normaal de laatsten waren om iets te horen en te zien, waren ditmaal de eersten. Ze moesten nu geen uitleg vragen aan anderen, ze konden het hun zelf gaan vertellen. Een nieuw verhaal was vertrokken, een omgekeerd verhaal. Omgekeerd omdat God anders te werk gaat dan wij gewoon zijn. De laatste komt nu voor de eerste, de kleine komt nu voor de grote, de arme komt nu voor de rijke, de volksmens voor de vrome of geleerde. Jezus kon zijn eerste bezoekers niet zelf kiezen. Daarvoor was Hij als pasgeboren baby nog veel te klein. Toch zou dit zijn geliefde publiek blijven: de kleine

mensen, de verloren schapen van Israël, de zieken op zoek naar een dokter, de zondaars op zoek naar barmhartigheid, de eenzamen op zoek naar gemeenschap.

Vannacht zijn wij met velen verzameld rond de kerststal en rond de kribbe van Jezus. In het duister van de nacht hebben we dezelfde weg afgelegd als de herders toen. Allen kijken we in dezelfde richting: in de richting van Jezus, in wie Gods Woord in volheid onder ons is komen wonen. Ik kan in niemands hart kijken. Ik kan niet zien welke emoties nu leven in je hart, welke vreugde of welk verdriet je nu beroert. Ik weet ook niet of je hier bent met een sterke overtuiging of met een dosis aarzeling, uit gewoonte of uit keuze. Ik kan en moet slechts zeggen dat de geboorte van Jezus voor ieder van u, wie u ook bent, een goed en vreugdevol nieuws is. Omdat allen het moeten horen, legt de evangelist Lucas deze woorden in de mond van de engelen: *'Vreest niet, want zie, ik verkondig u een vreugdevolle boodschap die bestemd is voor heel het volk. Heden is u een Redder geboren, Christus de Heer, in de stad van David'* (Lc. 2, 11). De engelen zijn als de megaboxen van de Bijbel. Ze moeten zo lang en zo luid zingen tot allen het horen! De laatsten mogen vannacht de eersten zijn. Wie zich veraf voelt, mag dichtbij komen. Voor allen loopt vandaag een nieuwe weg naar de plaats waar Jezus te vinden is, klein en weerloos als een pasgeboren kind. Die weg mag je vannacht en de komende dagen voortzetten. Een weg die misschien in het duister begint, zoals voor de herders, maar die de richting uitgaat van het licht. Er is een plaats waar Jezus jou opnieuw begroeten wil, in de eenvoud van zijn en van jouw menselijkheid. Die plaats is vandaag dichterbij dan ooit.

Amen.

+ Johan Bonny

Bisschop van Antwerpen